

МЕЖДУНАРОДНА ФЕДЕРАЦИЯ ЗА АСОЦИИРАНИ СТИЛОВЕ БОРБА
(ФИЛА)

МЕЖДУНАРОДНИ СЪСТЕЗАТЕЛНИ ПРАВИЛА ПО БОРБА

**КЛАСИЧЕСКА БОРБА
СВОБОДНА БОРБА
БОРБА ЗА ЖЕНИ**

ПРЕДГОВОР

Както всички спортове борбата се подчинява на правила, които представляват „правилник на играта“ и определят практикуването ѝ, като целта на състезателя е да постави туш на противника или да спечели по точки.

Класическата борба и свободната борба основно се различават, както следва:

При класическата борба е строго забранено да се хваща противника под ханша, да се спъва или да се използват краката активно за каквито и да е действия.

При свободната борба обаче е допустимо да се хващат краката на противника, да се спъва и да се използват краката активно за всякакви действия. Борбата за жени следва правилата на свободния стил, като обаче е забранен двоен нелсон.

Плажната борба, граплингът, панкратион-атлина, борбата с пояси и традиционната борба са предмет на специални разпоредби.

Изложените тук правила, които често биват променяни и винаги подлежат на допълнителна промени, трябва да се знаят и приемат от всички състезатели, треньори, арбитри и ръководители. Те призовават практикуващите този спорт да се състезават напълно и универсално, с пълна честност и честна игра за удоволствие на зрителите.

СЪДЪРЖАНИЕ

ОБЩИ ПРАВИЛА	5
Член 1. Предмет	5
Член 2. Интерпретация	5
Член 3. Област на приложение	5
ГЛАВА 1. МАТЕРИАЛНА СТРУКТУРА	5
Член 4. Тепих	5
Член 5. Облекло на състезателя	7
Член 6. Лиценз на състезателя	8
Член 7. Възрастови, теглови и състезателни категории	8
ГЛАВА 2. СЪСТЕЗАНИЯ И ПРОГРАМИ	10
Член 8. Система на състезания	10
Член 9. Програма на състезанията	13
Член 10. Протоколна церемония	13
ГЛАВА 3. ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪСТЕЗАНИЯ	13
Член 11. Мерене	13
Член 12. Жребий	14
Член 13. Стартов лист	14
Член 14. Определяне на двойките	14
Член 15. Елиминиране от състезанието	15
ГЛАВА 4. СЪДИЙСКИ КОРПУС	15
Член 16. Състав	15
Член 17. Общи функции	16
Член 18. Съдийско облекло	17
Член 19. Арбитър	17
Член 20. Страничен съдия	18
Член 21. Председател на тепих	19
Член 22. Жури д'Апел	20
Член 23. Санкции срещу съдийския корпус	20
ГЛАВА 5. СХВАТКА	21
Член 24. Продължителност на схватките	21
Член 25. Повикване на тепиха	21
Член 26. Представяне на борците	21
Член 27. Старт - начало на схватката	21
Член 28. Прекъсване на схватката	22
Член 29. Край на схватката	22
Член 30. Прекъсване и продължение на схватката	23
Член 31. Видове победи	23
Член 32. Треньор	24
Член 33. Протест при спорна оценка (чалендж)	24

Член 34. Отборно класиране при индивидуални състезания	25
Член 35. Класиране при отборни състезания	26
ГЛАВА 6. ПРИСЪДЕНИ ТОЧКИ ЗА ДЕЙСТВИЕ И ХВАТКА	27
Член 36. Оценка на действието или хватката	27
Член 37. Поставяне в критично положение	28
Член 38. Отбелязване на точките	28
Член 39. Хватка с голяма амплитуда	28
Член 40. Присъдени точки за действия и хватки	29
Член 41. Решение и вот	30
Член 42. Табло за решенията	31
ГЛАВА 7. КЛАСИРАНЕ СЛЕД СХВАТКА	31
Член 43. Точки за класиране	31
Член 44. Туш	32
Член 45. Техническо превъзходство	32
ГЛАВА 8. НЕГАТИВНА БОРБА	33
Член 46. Борба в партер по време на схватка	33
Член 47. Червена зона	33
Член 48. Прилагане на санкция за пасивност	34
ГЛАВА 9. ЗАБРАНИ И НЕПРАВИЛНИ ХВАТКИ	36
Член 49. Общи забрани	36
Член 50. Бягство от хватки	36
Член 51. Бягство от тепиха	37
Член 52. Забранени хватки	38
Член 53. Особени забрани	39
Член 54. Последствия за схватката по борба	39
ГЛАВА 10. ПРОТЕСТ	39
Член 55. Протест	39
ГЛАВА 11. МЕДИЦИНСКИ ИЗИСКВАНИЯ	40
Член 56. Медицинска служба	40
Член 57. Намеса на медицинската служба	40
Член 58. Допинг	41
ГЛАВА 12. ПРИЛОЖЕНИЕ НА ПРАВИЛАТА ПО БОРБА	41

ОБЩИ ПРАВИЛА

Член 1 – Предмет

Съставени в съответствие с устава на ФИЛА, финансовия регламент, дисциплинарния регламент, общите правила, уреждащи организирането на международни първенства и всички специфични регламенти, Международните състезателни правила по борба имат за цел:

- Да определят и уточнят практическите и технически условия за провеждане на схватките;
- Да определят системата на състезание, видовете победи, загуби, класиране, наказания, елиминирание на състезателите и т.н.;
- Да определят качеството на извършените действия и хватки;
- Да изброят положенията и забраните;
- Да определят техническите функции на съдийския корпус.

Международните правила в настоящето издание, които могат да бъдат променяни с оглед на практически наблюдения върху тяхното приложение и проучване на тяхната ефективност, съставляват рамка, в която се упражнява спорта борба във всички негови стилове.

Член 2 – Интерпретация

В случай на разногласие относно интерпретацията на даден член от следните правила, Изпълнителното бюро на ФИЛА е единственият хабилитиран орган за определяне на точното значение на въпросния член. Единствено френският текст е валиден.

Член 3 – Приложение

Прилагането на настоящите правила е задължително за Олимпийски игри, Първенства и всички международни срещи, организирани под контрола на ФИЛА.

По време на международни турнири може да бъде приложена система на състезание, която се различава от посочената в правилата, единствено при условие, че е получено съгласие от ФИЛА и от всички участващи страни.

ГЛАВА 1 – МАТЕРИАЛНА СТРУКТУРА

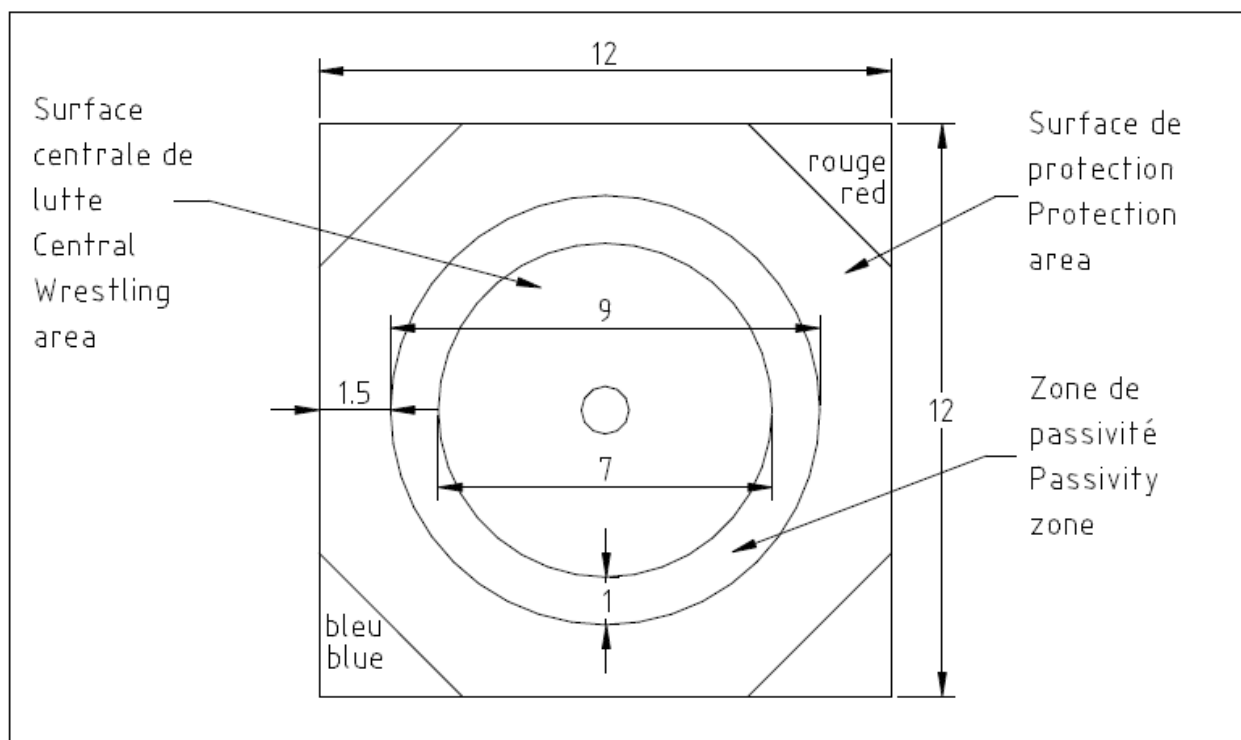
Член 4 – Тепих

Нов тепих, одобрен от ФИЛА, с диаметър 9 м и заобиколен от ивица със същата дебелина и с ширина 1 м и 50 см, е задължителен за следните състезания: Олимпийски игри, Първенства и Купи. За всички други международни състезания тепихите трябва да бъдат одобрени, но не е задължително да са нови.

За Олимпийските игри и Световните първенства тепихите за загряване и тренировка също трябва да бъдат нови и одобрени от ФИЛА и със същото качество, както тези за състезанията.

Червена ивица със ширина от 1 м, която е неразделна част от състезателната повърхност, е очертана по периферията от вътрешната страна на кръга с диаметър от 9 м.

За да се обозначат различните части на тепиха се използва следната терминология:

Централният кръг обозначава центъра на тепиха (диаметър 1 м). Вътрешната част на тепиха, разположена в червения кръг, представлява централната повърхност за борба (диаметър 7 м). Червената ивица е с ширина 1 м. Защитната повърхност е с ширина 1 м и 50 см.

За всички Олимпийски игри, Световни и Континентални първенства тепихът трябва да се монтира на подиум с височина от не повече от 1 м и 10 см или не по-малко от 50 см. Ако тепихът е инсталиран върху подиум и свободното пространство около тепиха е по-малко от 2 метра, страните на подиума трябва да бъдат покрити с повърхности под наклон 45 градуса. Във всички

случаи защитната повърхност трябва да бъде с цвят, различен от този на тепиха. Дървеният под в близост до тепиха трябва да бъде покрит с добре закрепено меко покритие.

За да се предотврати замърсяване, тепихът трябва да бъде почистван и дезинфектиран преди всеки сеанс по борба. Когато се използват тепихи с гладка, еднородна и неабразивна повърхност (в т.ч. платно), трябва да се прилагат същите хигиенни мерки.

В центъра на тепиха трябва да бъде очертан кръг с вътрешен диаметър от един метър, както и опасваща лента с ширина 10 см. За борба класически стил, линия с широчина 8 см разделя кръга на две части. Две перпендикулярни линии се очертават на разстояние 40 см една от друга и се наричат „вътрешна ръчна линия“ и „вътрешна коленна линия“. Цветът на въпросните линии и този на линията, отбелязваща състезателната повърхност, трябва да бъде червен.

Противоположните ъгли на тепиха са маркирани с цветовете на борците – червено и синьо.

Монтирането на тепиха трябва да бъде изпълнено по такъв начин, че около него да има свободно пространство, с цел осигуряване нормално протичане на състезанието.

Член 5 – Облекло на състезателя

В началото на деня, всеки състезател трябва да е гладко обръснат или да има брада от няколко месеца.

Състезателно трико

Състезателите трябва да се представят в края на тепиха, облечени в трико, одобрено от ФИЛА, състоящо се от една част, с възложения им цвят (червен или син). Забранено е носенето на трико, чиито цвят е комбинация от червено и синьо. Борците трябва да носят задължително:

- На гърдите емблемата на своята страна;
- На гърба върху трикото съкратено името на държавата, която представят (максимален размер 10 см × 10 см) и изписана фамилия с латински букви (4 до 7 см) над или в полукръг около абревиатурата на страната;
- Позволено е използването на леки наколенки без метална част;
- Борецът трябва да има памучна кърпичка по време на цялата среща.

Реклама върху облеклото

С изключение на Олимпийските игри, по време на които се прилагат Правилата на Международния олимпийски комитет, състезателите могат да носят името на един или повече

спонсори. Състезателите могат да носят и името на своите спонсори на гърба или на ръкавите на своите халати. За означение на спонсора буквите и символите не трябва да са с височина по-голяма от 6 см.

Наушници

За борците, които искат да носят наушници, последните трябва да бъдат одобрени от ФИЛА, да не съдържат метал или твърд корпус. Арбитърът може да задължи бореца, чиято коса е твърде дълга, да носи наушници.

Обувки

Състезателите трябва да носят борцови обувки, осигуряващи здрава поддръжка на глезените. Използването на обувки с ток или подкована с пирони подметка, обувки с токи или такива, които имат метална част, е забранено. Обувките могат да бъдат без връзки. Обувките с връзки трябва да бъдат обвити с лепенки или система, която скрива връзките, за да се избегне събуването им по време на срещата. Всеки състезател е отговорен сам да си достави лепенки за обувките, които се проверяват преди качването на тепиха.

Забрани

При меренето арбитърът трябва да се увери, че всички състезатели отговарят на изискванията на настоящия член. Борецът трябва да бъде предупреден при меренето, че ако неговото облекло не е коректно, той не може да участва в състезанието. Ако борецът се представи на тепиха с облекло, което не е съобразено с изискванията, съдийският корпус отпуска на състезателя не повече от една минута, за да може той да се приведе в изправност. Ако, след това време, състезателят все още не отговаря на изискванията, той губи срещата служебно.

Забранено е:

- Да се носят емблеми или съкратени наименования на други страни;
- Да се носят превръзки на китките, ръцете или глезените, освен в случай на нараняване и по лекарско предписание. Превръзките се покриват с еластични бинтове;
- Да се маже тялото с мазнина или вещество, което лепи;
- Да се представи потен в началото на мача, а също и в началото на всеки период;
- Да носи каквито и да е предмети, които могат да ранят противника, като пръстени, гривни, протези и др.
- Да се носят сутиени с банели при борбата за жени

Член 6 – Лиценз на състезателя

Всеки състезател по борба в категория кадети, юноши, мъже и жени и ветерани, който участва в Олимпийски игри, Световни първенства, Световни купи, Континентални първенства, купи и игри, Регионални игри, Световна и Континентална лига, международни турнири, включени в календара на ФИЛА, трябва да притежава международен състезателен лиценз, съобразно специален регламент.

Всеки ветеран, участващ в Световни шампионати или други международни състезания, също трябва да притежава международен състезателен лиценз.

Лицензът се използва и като застраховка за медицински и болнични разноски при евентуален инцидент по време на международното състезание, в което участва борецът.

Състезателят е длъжен да връчи своя лиценз и паспорт в момента на меренето на официалния делегат, който да го предаде за проверка на представителя на ФИЛА. Последният ще го върне в същия ден на отборния ръководител на въпросния състезател. За състезания, в които не се организира акредитация, тези документи трябва да бъдат представени при меренето.

Лицензът е валиден единствено за текущата година и трябва да се подновява всяка година.

Член 7 – Възрастови, теглови и състезателни категории

Възрастови категории

Възрастовите категории са както следва:

Момчета и момичета	14–15 години (от 13 год. с медицинско свидетелство и с разрешение от родителите)
Кадети и кадетки	16-17 години (от 15 год. с медицинско свидетелство и с разрешение от родителите)
Юноши и девойки	18–20 години (от 17 год. с медицинско свидетелство и с разрешение от родителите)
Мъже и жени	от 20 години нагоре
Ветерани	от 35 год. нагоре

Борците от категория юноши могат да се борят при мъжете. Борец навършил 18 години в дадената година обаче трябва задължително да представи медицински сертификат и разрешение от родителите. Борците, навършили 17 години в дадената година, нямат право да участват в състезания за мъже.

Възрастта на състезателите се проверява на всички първенства и състезания по време на акредитацията.

За всеки участник се издава декларация от президента на националната федерация, удостоверяваща възрастта на бореца; декларацията трябва да бъде издадена съгласно модел, предоставен от ФИЛА, на бланка на националната федерация.

Борец може да участва в състезание само с националността, която фигурира в неговия паспорт. Ако в който и да е момент ФИЛА констатира, че декларацията е фалшива и че е налице измама, незабавно ще бъдат наложени предвидените за тази цел дисциплинарни мерки към федерацията, бореца и подписалия фалшивия сертификат.

Борец, който сменя националността си, и който желае да участва в международно състезание от името на новата страна, трябва да изчака 2 години от последното си регистрирано участие в състезания от календара на ФИЛА. Борците могат да сменят националността си само веднъж. След това те не могат да се състезават повече за своята стара държава.

Всеки борец, който участва в състезание, автоматично дава съгласието си на ФИЛА да използва неговото лице на филм или на снимка за реклама на състезанието или състезанията, които ще се проведат в бъдеще. Ако борец откаже да даде съгласието си на тези условия, той трябва изрично да заяви това при заявката, като в този случай може да се забрани участието му в състезанието.

Теглови категории

Тегловите категории за свободна и класическа борба са както следва:

МОМЧЕТА	КАДЕТИ	ЮНОШИ	МЪЖЕ
1. 29-32 кг.	1. 39-42 кг.	1. 46-50 кг.	1. 50-55 кг.
2. 35 кг.	2. 46 кг.	2. 55 кг.	2. 60 кг.
3. 38 кг.	3. 50 кг.	3. 60 кг.	3. 66 кг.
4. 42 кг.	4. 54 кг.	4. 66 кг.	4. 74 кг.
5. 47 кг.	5. 58 кг.	5. 74 кг.	5. 84 кг.
6. 53 кг.	6. 63 кг.	6. 84 кг.	6. 96 кг.
7. 59 кг.	7. 69 кг.	7. 96 кг.	7. 96 -120 кг.
8. 66 кг.	8. 76 кг.	8. 96-120 кг.	
9. 73 кг.	9. 85 кг.		
10. 73-85 кг.	10. 85-100 кг.		

Тегловите категории при борба за жени са както следва:

МОМИЧЕТА	КАДЕТКИ	ДЕВОЙКИ	ЖЕНИ
1. 28-30 кг.	1. 36-38 кг.	1. 40-44 кг.	1. 44-48кг.

2.32кг.	2. 40кг.	2. 48 кг.	2. 51кг.
3. 34 кг.	3. 43 кг.	3. 51кг.	3. 55кг.
4. 37 кг.	4. 46 кг.	4. 55кг.	4. 59кг.
5. 40 кг.	5. 49 кг.	5. 59кг.	5. 63кг.
6. 44 кг.	6. 52 кг.	6. 63кг.	6. 67кг
7. 48 кг.	7. 56кг.	7. 67кг.	7. 67- 72кг.
8. 52 кг.	8. 60 кг.	8. 67-72кг.	
9. 57 кг.	9. 65 кг.		
10. 57-62 кг.	10. 65-70 кг.		

На всеки състезател, за който се смята, че участва по своя воля и на своя отговорност, е позволено да се състезава само в една теглова категория – тази, която отговаря на неговото тегло в момента на официалното мерене. За категориите от възрастова група мъже, състезателите могат да изберат по-висока категория от тяхното телесно тегло, с изключение на тежката категория, в която борецът трябва да тежи повече от 96 кг. при мъжете и 67 кг. при жените.

Състезания

Международните състезания за различните възрастови групи са както следва:

Момчета и момичета 14–15 год.	Международни състезания (двустранни и регионални срещи).
Кадети и кадетки 16–17 год.	Международни състезания Континентални първенства (всяка година)
Юноши и девойки 18–20 год.	Международни състезания Континентални първенства (всяка година) Световни първенства (всяка година)
Мъже 21 и повече год.	Международни състезания Континентални първенства (всяка година) Континентални купи (всяка година) Световни първенства (всяка година, с изключение на годините, през които се провеждат Олимпийски игри) Световни купи (всяка година) Голдън Гран-при (всяка година) Мач на предизвикателствата Международно Гран-при Мачове на супер звездите Олимпийски игри (всеки четири години)
Ветерани 35 и повече години	Състезания съгласно програмата (всяка година) Категории и специфични регламенти

ГЛАВА 2 – СЪСТЕЗАНИЯ И ПРОГРАМИ

Член 8 – Система на състезания

Състезанията се провеждат по система с директна елиминация при идеален брой борци (4, 8, 16, 32, 64 и т.н.). Ако в една категория няма идеален брой борци се провеждат квалификационни срещи.

Съчетаването по двойки става по реда на изтеглените при жребия номера. Право на репешаж имат всички борци, загубили от двамата финалисти. Налице са две отделни групи за репешаж – една група с борци, които са изгубили срещу първия финалист, и друга група с борци, които са изгубили срещу втория финалист. Мачовете за репешаж започват с борците, които са изгубили на първия тур (включително при мачове за търсене на идеален брой състезатели) срещу един от двамата финалисти, до загубилите на полуфиналите с директна елиминация. Победителите от двете групи от репешажа получават бронзови медали.

Всяка теглова категория започва и приключва за един ден. Меренето се провежда в предния ден, преди началото на съответната категория.

Състезанието се провежда по следния начин:

- Квалификационни кръгове
- Елиминационни кръгове
- Репешажни кръгове
- Финали

Ако в една теглова категория има по-малко от 6 борци се прилага системата „Нордикс“ (всеки срещу всеки).

Пример за състезание с директна елиминация

Да вземем за пример състезание с 22 борци в една теглова категория. 22-та борци изтеглят с жребий номер от 1 до 22.

За да се достигне възможно най- близкото идеално число, позволяващо прилагане на системата за директна елиминация (16 борци), трябва да се проведат квалификационни срещи.

В нашия пример имаме 6 борци повече от идеалното число 16. Квалификационните срещи се провеждат от 6 борци, които са изтеглили номера, по-големи от 16, а именно № 17, 18, 19, 20 21 и 22, и от 6 борци, които са изтеглили чрез жребий предшестващите номера преди 17, а именно №

16, 15, 14, 13, 12 и 11. Следвайки принципа за определяне на двойките по реда на случайно изтеглените номера, мачовете се провеждат както следва:

№ 11 срещу 12, мач № 1
№ 13 срещу 14, мач № 2
№ 15 срещу 16, мач № 3
№ 17 срещу 18, мач № 4
№ 19 срещу 20, мач № 5
№ 21 срещу 22, мач № 6

Победителите от тези 6 квалификационни срещи се класират за елиминационния кръг чрез директна елиминация.

След квалификационните срещи е налице идеалното число от 16 борци. 16-те борци, състезаващи се за елиминационния кръг, са 10-те борци, изтеглили номерата от 1 до 10, и 6-те борци, които са спечелили квалификационните мачове, а именно номерата 12, 13, 15, 17, 19 и 22 (за да се получи 16). Следвайки принципа за определяне на двойките по реда на случайно изтеглените номера, първият елиминационен кръг се провежда както следва:

№ 1 срещу 2, мач № 1
№ 3 срещу 4, мач № 2
№ 5 срещу 6, мач № 3
№ 7 срещу 8, мач № 4
№ 9 срещу 10, мач № 5
№ 12 срещу 13, мач № 6
№ 15 срещу 17, мач № 7
№ 19 срещу 22, мач № 8

Както се споменава по-горе, всички състезатели по борба, загубили от двамата финалисти, имат право на репешаж. Борците, които са загубили срещу финалист № 5 са следните:

№ 6 (загубил в първия кръг)
№ 7 (загубил във втория кръг)
№ 3 (загубил в третия кръг)

Борците, които са загубили срещу финалист № 15 са:

№ 16 (загубил при квалификацията)
№ 17 (загубил в първия кръг)
№ 19 (загубил във втория кръг)
№ 12 (загубил в третия кръг)

Репешажът започва с борците, които са загубили срещу финалистите на най-ниското ниво на състезанието.

1-ви мач: № 6 (загубил в първия кръг) срещу № 7 (загубил във втория кръг)

2-ри мач: № 6 (победител в първия мач) срещу № 3 (загубил в третия кръг)

Борец № 6 е победителят в групата от репешажа, изгубил срещу финалист № 5.

Същата система важи за борците, изгубили срещу финалист № 15.

1-ви мач: № 16 (загубил в квалификационния кръг) срещу № 17 (загубил в първия кръг)

2-ри мач: № 16 (победител в първия мач) срещу № 19 (загубил във втория кръг)

3-ти мач: № 16 (победител във втория мач) срещу № 12 (загубил в третия кръг)

Борец № 16 е победителят в групата от репешажа, изгубил срещу финалист № 15.

Двамата финалисти от елиминационните кръгове – № 5 и № 15 – се борят за 1-во и 2-ро място. Двамата победители в двете последни репешажни срещи – № 6 и № 16 – получават бронзови медали. Загубилите в двата финала за бронзовите медали се класират на пето място.

Критерии за класиране

Считано от 7-мо място надолу, борците във всяка категория се класират в зависимост от класификационните им точки, излизане от игра или служебна загуба, нараняване или дисквалификация. В случай на равенство в класирането, те ще бъдат класирани след анализ на следните критерии в следния ред

- Най-много победи с туш
- Най-много победи от среща с превъзходство
- Най-много победи от период с превъзходство
- Най-много спечелени технически точки за цялото състезание
- Най-малко загубени технически точки за цялото състезание

Ако не може да се определи мястото на борците по посочените критерии, те се класират на еднакво място.

Борците, които участват в репешажа, също ще бъдат класирани в зависимост от точките за класиране, спечелени по време на състезанието, в т.ч. квалификационните срещи и репешажа.

Забележка – Дисквалифицираните за бруталност или за анти-спортно поведение борци се елиминират и не се класират. С изключение на медицинско свидетелство, издадено от лекар на

ФИЛА, ако борец не се представи на тепиха по каквато и да е причина, след започване на състезанието, неговият противник печели мача, а неявеният се борец се елиминира и не се класира.

Критерии за класиране при системата „Нордикс“

При системата „Нордикс“, за победа с туш, отказ, неявяване или дисквалификация, се записват 4 класификационни точки.

При системата „Нордикс“, борецът, спечелил най-много победи, се класира на първо място, независимо от общия брой класификационни точки.

Ако двама борци имат еднакъв брой класификационни точки, директният двубой между двамата определя победителя. Борецът, който победи противника си, се класира по-напред.

Ако повече от двама борци имат еднакъв брой класификационни точки, последният в групата ще бъде класиран по следните критерии, до оставане само на двама борци:

- Най-малко победи с туш.
- Най-малко победи от среща с превъзходство.
- Най-малко победи от период с превъзходство.
- Най-малко спечелени технически точки за цялото състезание.
- Най-много загубени технически точки за цялото състезание

След като останат само двама борци, директният двубой между тях определя победителя.

Член 9 – Програма на състезанията

Продължителността на Олимпийските игри е 8 дни на 3 тепиха.

Продължителността на Световните първенства за мъже и юноши е 6 дни за три стила (свободна борба, класическа борба, борба за жени) на 3 тепиха. В зависимост от получените заявки обаче, би могло да се добави или да се махне един тепих за всеки тип състезание, със съгласието на ФИЛА.

По принцип, за всички видове състезания, срещите не трябва да продължават по-дълго от три часа. За всички видове състезания, една теглова категория започва и свършва максимум за един ден.

По принцип за всеки кръг от състезанието една теглова категория се провежда на един тепих, а не на няколко по едно и също време. Всички мачове за 1-во, 2-ро и 3-то място трябва да се провеждат на един тепих.

Член 10 – Протоколни церемонии

Четиримата първи класирани от всяка теглова категория присъстват на протоколната церемония и получават медал и диплома според класирането си.

1-во място	Златен медал
2-ро място	Сребърен медал
Две 3-ти места	Бронзов медал
5-10-то място	Диплома

На Световните първенства, победителят получава пояса на Световното първенство (Вж. правилата, уреждащи отличията и наградите).

Протоколните церемонии се провеждат веднага след финалната схватка за съответната категория.

ГЛАВА 3 – ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪСТЕЗАНИЯ

Член 11 – Мерене

Окончателният списък на състезателите трябва задължително да бъде връчен от ръководителя на отбора на организатора 6 часа преди началото на меренето. След този срок не се приемат каквито и да е промени.

Меренето за всяка категория винаги се провежда в деня преди началото на съответното състезание и трае 30 минути. За всички състезания се провежда едно мерене по теглова категория.

Борец не може да бъде допуснат до мерене, ако не е минал през медицински преглед в срока, предвиден в регламента, уреждащ въпросното състезание. Медицинските прегледи винаги се извършват 1 (един) час преди меренето. Борците трябва да се представят на медицинския преглед и меренето с лиценза и паспорта си или само с акредитационната си карта, ако на акредитацията се осъществява контрол на документите.

Състезателите задължително се мерят само с тяхното трико за борба, след като са прегледани от хабилитирани лекари, които са длъжни да отстранят всеки борец, който представлява риск от зараза. Никакво отклонение от теглото не се разрешава заради трикото.

Състезателите трябва да бъдат в отлично здравословно състояние и да са с късо изрязани нокти.

До края на процедурата по меренето борците имат право, поред, да се мерят на кантара толкова пъти, колкото те желаят.

Съдиите, отговарящи за меренето, са длъжни да проверят дали борците изпълняват всички изисквания в съответствие с разпоредбите на член 5 – „Облекло на състезателя“, и да ги информират за рисковете, на които те се излагат, ако се представят на тепиха с облекло, несъобразено с тези изисквания. Съдиите ще откажат да мерят борец, който е с несъобразено с изискванията облекло.

Член 12 – Жребий

Участниците в състезанията трябва да бъдат избрани на двойки за всеки кръг, съгласно поредния номер, присъден на всеки от тях чрез жребий при меренето. Тегленето на жребия трябва да бъде явно. За меренето и управлението на всички международни състезания, включени в календара на ФИЛА, се използва софтуер „Херакъл“.

Ако не може да се използва софтуер „Херакъл“, означени с номер монети, съответстващи на броя борци, които са преминали през медицински преглед, трябва да се поставят в съд, торба или друг подобен предмет. Ако се използва друга система, тя не трябва да съдържа неясноти.

Премереният борец, напускащ кантара, изтегля своя номер, въз основа на който се определят двойките. Този номер веднага трябва да бъде изписан на паното за обяви така, че да се вижда от публиката, както и на списъка за мерене и стартовия лист.

Важно: Когато отговарящия за меренето и тегленето на жребия констатира грешка в посочената по-горе регламентирана процедура, жребият за въпросната категория се анулира. След това отново се извършва теглене на жребий за тази категория със съгласието на техническия делегат.

Член 13 – СТАРТОВ ЛИСТ

Ако един или повече борци не се представят на меренето или са с по-голямо тегло, в края на меренето борците се подреждат в точен ред на класиране, като се започне от най-малкия номер и се стигне до най-големия.

Член 14 – ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДВОЙКИТЕ

Борците се избират на двойки по реда на изтеглените от тях номера. Трябва да се изготви документ, определящ правилното провеждане и график на схватките, като в него трябва да се включва цялата необходима информация за начина на провеждане на състезанието.

Избирането на двойките за всеки кръг, както и резултатите им, се записват на табло за ползване от противниците, които трябва да са в състояние да направят справка с него по всяко време. Вж. таблицата, включена в настоящите правила.

Член 15 – Елиминиране от състезанието

Загубилият борец се елиминира и класира според спечелените класификационни точки, с изключение на борците, претърпели поражение от финалистите, тъй като те участват в репешажи за класиране на 3-то и 5-то място.

Ако след меренето, борец, без медицинско становище, подписано от двама лекари на ФИЛА, не се представи пред противника си при извикването на името му, се дисквалифицира и не се класира. Неговият противник печели мача.

Ако лекарите на ФИЛА могат да докажат, че борец симулира нараняване по политически причини с цел да не се състезава с противника си, целият отбор на бореца от съответния стил се елиминира и противниците им печелят мача.

Ако борец извърши явно нарушение по отношение на феърплея, в духа и концепциите на ФИЛА за тотална и универсална борба, и открито мами, извърши груба грешка или играе брутално, той ще бъде незабавно дисквалифициран от състезанието и елиминиран с единодушие от съдийския корпус. При това положение, той няма да бъде класиран.

Ако двама борци са дисквалифицирани за бруталност в един и същи мач, те ще бъдат елиминирани както е посочено по-горе. Избирането на двойки за следващия кръг няма да се промени. Борецът, избран да бъде в двойка с един от дисквалифицираните борци печели мача.

Ако тази дисквалификация наруши класирането за финалния мач, следващите състезатели ще преминат с едно място напред в таблицата, за да се определи финалното класиране.

Ако двамата финалисти бъдат дисквалифицирани, тогава е необходимо да се проведе нова схватка между двамата бронзови медалисти, за да се определи първото и второто място. Всички останали състезатели се преместват нагоре в класирането, като двамата, класирани на пето място заемат трето място.

Класиране в случай на допинг

Ако първият или вторият класиран борец е дисквалифициран за допинг, бронзовият медалист, загубил чрез елиминация от репешажната група от въпросния финалист, се изкачва на второ място.

Загубилият от репешажната група от дисквалифицирания финалист се премества напред и получава бронзов медал. Всички останали борци се преместват с едно място напред в съответствие със системата на класиране.

При положителни допинг проби, борците се дисквалифицират и не се класират.

ГЛАВА 4 – СЪДИЙСКИ КОРПУС

Член 16 – Състав

Във всички състезания съдийският корпус за всяка схватка се състои от:

- 1 председател на тепих
- 1 арбитър
- 1 страничен съдия

Процедурите за назначение на тримата съдии са определени от регламента за Международния арбитражен корпус. По време на схватка изрично е забранено да се сменя член на съдийския корпус, освен в случай на потвърдено от лекар тежко здравословно неразположение. Съдийският корпус не може да бъде съставен от две официални лица от една и съща националност. Освен това, строго забранено е член от арбитражния корпус да изпълнява функцията си по време на схватки с борци, които са негови съотечественици.

Съдийският корпус взема всички решения единодушно или с мнозинство от два на един гласа, с изключения на положения с туш, където е задължително и съгласието на председателя на тепих. Съдийският корпус не може да гледа видеозапис за взимане на решение (освен в случай на оспорена оценка – чалендж).

Жури д'Апел

Жури д'Апел представлява група от съдии експерти, чиято функция е да съблюдават стриктно спазването на правилата по борба при провеждане на всички големи състезания на ФИЛА като: Олимпийски игри, Световни и Континентални първенства, Световни купи, Голдън Гран-при турнири и специфични срещи.

Член 17 – Общи функции

а) Съдийският корпус осигурява всички функции, предвидени от регламента, уреждащ състезанията по борба и от евентуалните отделни разпоредби за организиране на някои от тях.

б) Задължение на съдийския корпус е да проследява всяка схватка с най-голямо внимание и да оценява действията на борците, така че резултатът, фигуриращ в съдийския бюлетин, отразява точно характера на схватката.

в) Председателят на тепиха, арбитърът и страничният съдия оценяват хватките индивидуално за достигане на окончателно решение. Арбитърът и страничният съдия трябва да си сътрудничат под прякото ръководство на председателя на тепиха, който координира работата на съдийския корпус.

г) Задължение на съдийския корпус е да поеме всички функции на съдийството, да присъжда точките и да налага санкциите, предвидени в правилата.

д) Съдийските записки на страничния съдия и на председателя на тепиха маркират присъждането на точки за всички реализирани хватки от двамата противници. Точките и предупрежденията (0) трябва да бъдат записани с голяма прецизност в ред, отговарящ на различните фази на схватката. Тези записки трябва да бъдат задължително подписани от страничния съдия и председателя на тепиха.

е) Ако един период не приключи с „туш“, решението се взема от председателя на тепиха. То се основава на оценката на всички действия за всеки състезател, записани от началото до края върху записките на страничния съдия и председателя на тепиха.

ж) Всички точки, присъдени от страничния съдия, от момента на отсъждането им трябва да бъдат доведени до знанието на публиката, било със съдийски показалец, било с електронно табло.

з) Членовете на съдийския корпус са длъжни да използват основните термини от речника на ФИЛА, подходящи за съответните им роли при ръководството на схватките. Забранено е да говорят с когото и да било по време на схватката, освен, разбира се, помежду си, когато случаят налага това, за да се консултират и изпълняват задълженията си подобаващо.

и) Когато треньор оспори дадено решение и това бъде потвърдено от състезателя, членовете на съдийския корпус трябва да изгледат видеозаписа на голям екран едновременно с Жури д'Апел, без да напускат местата си. След като прегледат станалото веднъж, съдийският корпус и журито трябва да обявят решението си.

Член 18 – Съдийско облекло

При изпълнение на функциите си, съдийският корпус (арбитри, съдии, председатели на тепих и членове на журито) трябва да бъдат облечени по следния начин:

- класическо сако с тъмносин цвят с емблемата на ФИЛА
- сив панталон без маншети с черен колан
- риза с къси или дълги ръкави в светлосин цвят
- жълта вратовръзка с емблемата на ФИЛА
- черни чорапи
- черни гимнастически цвички

Моделът на съдийското облекло трябва да бъде одобрен от ФИЛА. Съставът на съдийския корпус не може да носи името на спонсор. В идентификационния номер на самото обаче може да се съдържа името на спонсора на ФИЛА.

Член 19 – Арбитър

а) На тепиха арбитърът е отговорен за правилното протичане на схватката, която той трябва да ръководи съгласно правилата.

б) Той трябва да застави състезателите да го уважават и да упражнява върху тях пълна власт, с цел те да се подчиняват незабавно на неговите заповеди и инструкции. Също така, той трябва да води схватката, без да допуска нередовна и ненавременна външна намеса.

в) Той работи в тясно сътрудничество със страничния съдия и трябва да изпълнява задълженията си по надзора на схватката, като внимава да не се намесва по необмислен и ненавременен начин. Мачът започва, прекъсва и свършва със съдийския сигнал.

г) Арбитърът заповядва връщането на борците на тепиха в след като те са излезли извън него или продължаването на схватката в стойка или партер (на тепиха), с одобрението на страничния съдия, или при несъгласие, с одобрението на председателя на тепиха.

д) Арбитърът е длъжен да носи на лявата ръка маншет с червен цвят, а на дясната ръка – маншет със син цвят. Той показва с пръсти съответните точки за хватка след изпълнението ѝ (ако е валидна, ако е изпълнена в границите на тепиха, ако борецът е поставен в критично положение и т.н.) като вдига ръката, отговаряща на отбелязалите точки борец.

е) Арбитърът не трябва да се колебае:

- да прекъсва борбата точно в необходимия момент, нито твърде рано, нито твърде късно;
- да посочи дали изпълнената хватка в края на тепиха е валидна;

- да пресметне видимо петте секунди, през които борецът е в положение на мост и да даде допълнителната точка (1), отговаряща на това положение;
- да сигнализира и обяви „ТУШ“, след като е поискал съгласието на страничния съдия, или ако това не е възможно, съгласието на председателя на тепиха. За да се установи дали борецът наистина допира и двете си рамена на тепиха едновременно, арбитърът трябва да каже думата „ТУШ“, да вдигне ръка, за да получи съгласието на страничния съдия или на председателя на тепиха, да удари тепиха с ръка и след това да изсвири.

ж) Арбитърът трябва да следи за следното:

- бързо и ясно да заповяда положението, в което борбата трябва да започне отново, когато връща борците в средата на тепиха (краката им трябва да бъдат в централния кръг);
- да не стои толкова близо до борците и да пречи на видимостта на страничните съдии и председателя на тепиха, особено ако явно предстои неизбежен „туш“.
- да не оставя борците да почиват по време на схватката, претендирайки, че бършат тялото си, почистват носа си, симулират нараняване и т.н. В този случай той трябва да спре схватката и да обяви предупреждение (0) за провинилия се състезател и 1 точка за неговия противник;
- да бъде в състояние да променя положението си във всеки момент на тепиха или около него, и особено незабавно да падне по корем, за да може по-добре да види неизбежен туш;
- да бъде в състояние да насърчи пасивен борец, без да прекъсва схватката, като застане по такъв начин, който попречва на бореца да напусне тепиха;
- да бъде готов да даде сигнал, ако борците се приближат прекалено близо до края на тепиха;
- да не прекъсва схватката в класическата борба в ситуация на поставяне на критично положение.

з) Арбитърът е длъжен също:

- да наблюдава внимателно краката на борците при класическа борба;
- да задължава борците да останат на тепиха до обявяване на резултата от схватката;
- във всички случаи, изискващи съгласие, да иска първо мнението на страничния съдия, който е с лице към председателя на тепиха;
- да обяви победителя след съгласуване с председателя на тепиха след всеки период и в края на схватката.

и) Арбитърът иска санкции за нарушение на правилата или за бруталност.

к) Когато резултатът достигне седем точки разлика, арбитърът, ако се намеси председателят на тепиха, трябва да прекъсне схватката и да обяви победа с техническо превъзходство. При това

положение, той трябва да изчака изпълнението на цялото действие, било то атака или контраатака.

Член 20 – Страничен съдия

а) Съдията е отговорен за всички функции, предвидени в правилата по борба.

б) Внимателно следи протичането на схватката, без да се разсейва по какъвто и да е начин; присъжда точки за всяко действие, като ги отбелязва върху своята съдийска записка, в съгласие с арбитъра или председателя на тепиха. Той трябва да дава своето мнение във всички ситуации.

в) След всяко действие, и въз основа на указанията на арбитъра (които сравнява със собствената си оценка) или, ако няма такива, въз основа на указанията на председателя на тепиха, записва броя на присъдените точки за въпросното действие и нанася резултатите на табло, намиращо се до него. Таблото трябва да се вижда както от зрителите, така и от борците.

г) Страничният съдия проверява и сигнализира арбитъра за туш.

д) Ако по време на схватката съдията забележи нещо, което счете, че трябва да доведе до знанието на арбитъра, в случай, че последният не е могъл да го види или не е обърнал внимание на туш, на непозволена хватка, пасивно положение и т.н., той е длъжен да вдигне съдийския показалец с цвета на трикото на съответния борец, даже ако арбитърът не е искал неговото мнение. При всички обстоятелства, страничният съдия трябва да привлече вниманието на арбитъра за всичко, което му изглежда нередовно или извън нормата при протичане на схватката или относно поведението на борците.

е) Освен това, страничният съдия трябва да подпише подадената му съдийска записка при получаването ѝ и в края на схватката да нанесе на нея крайния резултат от схватката, като четливо задраска с черта името на победения и запише името и държавата на победителя.

ж) Решенията на арбитъра и страничният съдия са валидни и подлежат на изпълнение без намесата на председателя на тепиха и, ако са еднакви – изключение прави обявяването на победа с техническо превъзходство, за което е необходимо и мнението на председателя на тепиха в случай на консултация или оспорване на решението.

з) Съдийската записка трябва вярно да показва времето, когато е приключила схватката, в случай на победа чрез туш, техническо превъзходство, отказ и т.н.

и) За да може съдията по-лесно да следи схватката, особено в деликатно положение, той има право да промени позицията си, но само по периферията на тепиха, над която има контрол.

й) Той също така може да отбележи чрез подчертаване последните точки, които могат да послужат за определяне на победителя от периода.

к) Предупрежденията за бягство от тепиха, неправилни хватки или бруталност се отбелязват с (0) в колоната на неизправния борец.

Член 21 – Председател на тепих

а) Председателят на тепиха, чиито функции са много важни, поема всички задължения, предвидени в правилата по борба.

б) Координира дейностите на арбитъра и страничния съдия.

в) Длъжен е да следи внимателно протичането на схватките, без да се разсейва по какъвто и да е начин, и да оценява поведението и действията на борците съобразно правилата.

г) В случай на разногласие между страничния съдия и арбитъра, негова задача е да реши спора, за да определи резултата, броя на точките или наличието на туш.

д) Председателят на тепиха в никакъв случай не дава пръв мнението си. Той трябва да изчака мнението на страничния съдия и арбитъра. Той няма право да влияе на решението им.

е) Преди да се присъди туш, задължително се иска мнението на председателя на тепиха.

ж) При сериозна грешка на арбитъра, председателят на тепиха може да реши да прекъсне схватката.

з) Той може да прекъсне схватката и при сериозна грешка в точките на арбитъра и страничния съдия. В такъв случай, той е задължен да поиска консултация. Ако председателят на тепиха не получи мнозинство по време на консултацията, той трябва да подкрепи или арбитъра, или страничния съдия. Консултацията не променя правото на състезателя на протест за неправилна оценка.

и) По време на схватка, когато треньорът счете, че е допусната **груба съдийска грешка** срещу неговия борец и протестира оценката, председателят на тепиха трябва да изчака действието да бъде завършено и да спре срещата. Той трябва да прегледа видеозаписа едновременно с арбитъра, страничния съдия и Жури д'Апел. Ако журито се съгласи, че съдийският корпус е взел правилното решение, председателят на тепиха трябва се увери, че друг протест за неправилна оценка (чалендж) няма да бъде присъден на въпросния борец до края на срещата.

След еднократен преглед на видеозаписа, Жури д'Апел първи обявяват решението си, след това арбитърът дава своето решение, последван от страничния съдия и председателя на тепиха. Ако членовете на Жури д'Апел постигнат единодушие, тяхното решение е окончателно и не може да бъде оспорвано. Ако сред журито има разногласие е възможен един последен преглед на видеозаписа.

Член 22 – Жури д'Апел

Жури д'Апел се формира от съдийската комисия на ФИЛА или неин заместник. Той е съставен от 3 (три) лица, избрани сред инструкторите, членовете на бюро на ФИЛА или квалифицирани съдии, в зависимост от различните срещи и националността на състезателите. На един тепих има едно жури.

Задължението на членовете на журито е да контролират спазването на всички правила, уреждащи състезанията по борба, от съдийския корпус преди обявяването на победител за период или за цяла схватка от председателя на тепиха.

Един член от Жури д'Апел се назначава за координатор и отговаря за обявяването на решенията на журито от името на всички.

Ако журито установи, че е направена сериозна административна, времева или оценъчна грешка, координаторът трябва да я доведе до знанието на председателя на тепиха и да поиска коригирането ѝ. Ако журито забележи, че председателят на тепиха не спре срещата след поискан протест за неправилна оценка, координаторът трябва да поиска от него да направи това незабавно след завършване на действието.

При видео-повторението, членовете на журито трябва да вземат решение и не могат да говорят със съдиите, които също трябва сами да вземат решение. Ако мнозинството от журито достигне единодушно решение, то се счита за окончателно и неотменимо. Друго оспорване на решението не е възможно.

Всеки член на Жури д'Апел трябва да разполага с пълен комплект червени, сини и бели лопатки, за да може решението да се вижда от публиката.

След като съдийският корпус (в съгласие с председателя на тепиха) или Жури д'Апел вземат решение, не могат да се депозират други протести пред Бюро на ФИЛА, Спортния арбитражен съд или друг съд.

Бюро на ФИЛА може да елиминира член на съдийския корпус или на Жури д'Апел по всяко време, ако счете, че е направена сериозна грешка при прилагането на правилата или при решение след протест за неправилна оценка.

Жури д'Апел прави оценка на работата на всички съдии и представя писмен доклад пред ФИЛА.

При никакви обстоятелства не трябва да се прави опит за намеса и въздействие върху членовете на Жури д'Апел от страна на членове на Бюрото на ФИЛА, делегати на ФИЛА, треньори, борци или ръководители на отбори. Лицата, нарушили това правило, се изключват от игра до края на турнира.

Член 23 – Санкции срещу Съдийския корпус

Бюрото на ФИЛА, което представлява върховното жури, има право да предприеме следните дисциплинарни мерки срещу един или повече членове на съдийския корпус, допуснали техническа грешка:

- да му даде предупреждение
- да го отстрани от състезанието
- да го върне в по-долна категория
- да обяви временно прекратяване на дейността му
- да прекрати окончателно дейността му

ГЛАВА 5 – СХВАТКА

Член 24 – Продължителност на схватките

За момчета и кадети: два периода по 2 минути с 30-секундна почивка.

За юноши и мъже: два периода по 3 минути с 30-секундна почивка.

За всички състезания, времето, показвано на таблата, започва от 0 до 3 минути (от 0 до 2 минути за момчета и кадети).

Победителят се обявява като се добавят точките в двата периода. Видно превъзходство от 7 точки автоматично води до победа. Тушът прекратява автоматично срещата, без оглед на периода, в който е изпълнен.

Свободна борба и борба за жени: Продължителността на периодите е 3 минути. Ако след 2 минути в първия период нито един от борците не е отбелязал точка, арбитърът задължително трябва да посочи пасивния състезател.

Класическа борба: Продължителността на периодите е 3 минути. В случай, че схватката завърши 0-0, победа се присъжда на бореца, който последно е бил по-активен.

Член 25 - Повикване

Състезателите се повикват на тепиха със силен и разбираем глас. Един състезател може да бъде извикан да участва отново в схватка, при условие, че е имал на разположение 15 минути за възстановяване след края на предшестващата схватка.

Предоставя се толеранс от време за всеки борец, който не отговори на първото повикване, по следния начин: Състезателите трябва да се извикат три пъти през 30 секунди. Ако след третото повикване борецът не се представи, той се дисквалифицира и не се класира. Повикванията се отправят на френски и английски език. Неговият противник печели служебно схватката.

Член 26 – Представяне на борците

При финалите за първо и второ място трябва да се приложи следната церемония за всяка теглова категория: Финалистите се представят на тепиха. Спикерът обявява успехите им по време на схватката.

Член 27 – Старт

Преди началото на схватката всеки състезател отговаря, когато се извика неговото име, и застава в края в тепиха на определеното за него място. То е отбелязано със същия цвят като трикото, което му е определено.

Арбитърът, който се намира в централния кръг в средата на тепиха, извиква двамата борци от двете си страни. След това им стиска ръцете, проверява облеклото, дали не са намазани с мазнина или вещество, което лепне, дали не са изпотени, дали ръцете им са празни и дали имат кърпичка.

Борците се поздравяват, стискат си ръцете и когато арбитърът изсвири схватката започва.

Член 28 – Прекъсване на схватката

а) Ако един състезател трябва да прекъсне схватката вследствие на нараняване или някакъв друг, независещ от волята му приемлив инцидент, арбитърът може да прекрати схватката. При прекъсване на схватката борецът или борците трябва да бъдат прави в ъгъла, който им е

определен. Те могат да си сложат кърпа върху раменете или да облекат халат и да получат съвети от техния треньор.

б) Ако схватката не може да продължи поради медицинска причина, решението се взема от отговарящия за състезанието лекар, който информира треньора на въпросния борец и председателя на тепиха; след това последният заповядва спирането на мача.

в) В никакъв случай състезател не може да прекъсне схватката, като сам вземе инициативата да се бори в стойка или партер, нито да върне противника си от края на тепиха в средата.

г) Ако борец трябва да прекъсне схватката вследствие на умишлено нараняване от неговия противник, виновният ще бъде дисквалифициран, и без нараняване с кръв, 1 точка се присъжда на неговия противник.

д) Ако борец прекъсне схватката без видимо нараняване или нараняване с кръв, 1 точка се присъжда на неговия противник.

Член 29 – Край на схватката

Край на схватката се обявява при установяване на туш, дисквалификация поради нараняване на един от състезателите или изтичане на редовното време.

Срещата завършва при техническо превъзходство (7 точки разлика), при хватка с голяма амплитуда за 5 точки (само ако след включване на точките в резултата борецът печели) или при две оценки от 3 точки за единият борец (само ако след включване на точките в резултата борецът печели).

Когато борец изпълни хватка за 5 точки в редовното време, арбитърът трябва да изчака за възможен туш. Втората хватка за 3 точки може да бъде последвана от контраатака, ако бъде изпълнена като продължение на действието и може да завърши с туш.

Ако арбитърът не е чул удара на гонга, председателят на тепиха трябва да се намеси и да прекъсне схватката, като хвърли върху тепиха мек предмет, за да привлече вниманието му. Всяко действие, започнало в момента, когато се чуе ударът на гонга, или всяко действие, извършено между удара на гонга и сигнала на арбитъра, не е валидно.

Когато схватката завърши, арбитърът застава в средата на тепиха с лице към масата на председателя на тепиха. Борците си стискат ръцете, застават от двете страни на арбитъра и очакват решението. Те нямат право да свалят презрамките на трикото си преди да напуснат залата, в която се провежда състезанието. Веднага след обявяване на решението борците се ръкуват с арбитъра.

След това всеки борец трябва да се ръкува с треньора на противника си. В случай на незачитане на посочените по-горе разпоредби, виновният борец трябва да бъде санкциониран въз основа на дисциплинарния регламент.

Член 30 – Прекъсване и продължение на схватката

В случаи, когато борбата е прекъсната в стойка или партер, борбата продължава от стойка. Борбата трябва да бъде спряна и да започне отново в центъра на тепиха в стойка в следните случаи:

- ако един крак допира защитната повърхност
- ако борците в хватка стъпят в червената зона с три или четири крака без да изпълнят хватката и останат там
- ако главата на бореца отдолу допира защитната зона

Ако атакувания борец извърши неправилно действие при схватка в партер, той получава предупреждение, а неговият противник – 1 или 2 точки. Борбата започва отново в позиция партер, независимо дали борецът е успял да завърши своята хватка или не.

Когато се иска прекъсване на схватката от треньор поради неправилна оценка (чалендж), председателят на тепиха прекъсва схватката в неутрална позиция.

Член 31 – Вид победи

Една схватка може да бъде спечелена :

- С туш.
- Поради нараняване, неявяване, отказ, дисквалификация на противника
- С техническо превъзходство.
- По точки (като се спечели най-малко 1 точка разлика в двата периода)

Ако борец изпълни хватка с голяма амплитуда за 5 точки, точките се записват и срещата се прекъсва (само ако след включване на точките в резултата борецът печели).

Ако борецът изпълни две хватки за 3 точки в периода, точките се записват и срещата се прекъсва (само ако след включване на точките в резултата борецът печели).

В случай на равенство по точки, победителят се обявява като последователно се вземат предвид броя предупреждения, качеството на хватките и последната отбелязана точка или точки (вж. таблицата по-долу).

Пример:

Червен	Син	Коментар	Победител
1 1 1	1 1 <u>1</u>	Последна техническа точка, отбелязана от синия борец.	син
1 2	1 1 <u>1</u>	Последна техническа точка, отбелязана от синия борец. Червеният борец е отбелязал 2 точки.	червен
0 0 1 1 <u>1</u>	1 1 1 0	Последна техническа точка, отбелязана от червения борец, но той има 2 предупреждения, а синият – само едно.	син
1 1 1	1 <u>2</u> 0	Синият борец е отбелязал 2 точки, които са последните отбелязани технически точки, но той има 1 предупреждение	червен
1 1 <u>1</u> 0	1 2 0	Червеният борец е отбелязал последната техническа точка. И двамата борци имат по 1 предупреждение.	син
1 1 1 0 0	0 0 1 1 <u>1</u>	И двамата борци имат по 2 предупреждения. Синият борец е отбелязал последната техническа точка.	син

За да не се наказва атакуващият борец обаче, в случай, че последната точка, водеща до равенство, е получена чрез хватка, която дава 2 точки на всеки състезател, защото атакуващият е преминал през гръб при изпълнението на хватката, без действие от страна на противника, победата се присъжда на атакуващия борец.

Борец, получил общо 3 предупреждения в периодите на срещата, се дисквалифицира.

Член 32 – Треньор

По време на схватката треньорът може да стои до подиума или на дистанция от най-малко 2 метра от края на тепиха. Освен позволените мерки в случай на медицинска намеса, при която треньорът може да присъства, последният няма право да влияе на решенията или да обижда арбитъра или страничния съдия. Той има право да говори само със своя борец. Треньорът няма право да дава вода, нито каквото и да е друго вещество, по време на паузата или по време на срещата.

В случай на незачитане на тези забрани, арбитърът е длъжен да поиска от председателя на тепиха да представи на треньора „Жълт“ картон (предупреждение), а при второ нарушение председателят на тепиха ще му представи „Червен“ картон (елиминирание). Председателят на тепиха може по своя инициатива да даде ЖЪЛТ или ЧЕРВЕН картон.

След получаването на червен картон, председателят на тепиха представя доклад до директора на състезанието, а треньорът се елиминира от състезанието и не може да изпълнява функцията си. Състезателите от съответния отбор обаче имат право на друг треньор. Националната федерация на елиминирания треньор се санкционира съгласно разпорежданията на дисциплинарния и финансовия регламенти.

Член 33 – Протест при спорна оценка (чалендж)

Чаленджът е възможност за треньора – от името на бореца – да спре схватката и да поиска от съдийския корпус гледане на видеозапис в случай на несъгласие с получената оценка. Тази възможност се предлага единствено по време на състезания, в които официално е предвиден видео-контрол от ФИЛА и организационния комитет.

Треньорът обявява искането си с хвърляне на мек предмет върху тепиха веднага след като съдийският корпус присъди или пропусне да присъди точки за оспореното действие. Ако неговият борец не е съгласен с треньорското мнение, гъбата се връща и срещата продължава.

Организаторите също така имат задължението да използват софтуера „Херакъл“ и да прожектират видеозаписа на голям екран (1 на тепих), който трябва да се вижда в цялата зала. Този екран може да бъде плазмен екран или бяла дъска с прожектор.

Специфични точки

Всеки борец има право на 1 (едно) преразглеждане на резултата на среща. Ако след преглеждане на чаленджа Жури д'Апел или съдийският корпус промени решението си, протестът може да се използва отново до края на срещата.

Ако Жури д'Апел потвърди решението си, борецът губи чаленджа и 1 (една) техническа точка се присъжда на неговия противник.

Председателят на тепиха спира схватката за разглеждане на протеста при поява на неутрална позиция.

Не се подава протест при туш, като се разбира, че тушът трябва да бъде потвърден от председателя на тепиха след решението на арбитъра или на страничния съдия.

Не се подава протест след изтичане на редовното време за периода, освен ако точките се добавят на таблото след свирковия сигнал на арбитъра. Треньорът разполага с 5 секунди да подаде протест от времето на обявяване на спорния резултат на официалното табло.

Треньорът заявява протеста без да напуска мястото си, без да се качва на тепиха или да отива до масата на страничния съдия или председателя на тепиха.

При преглеждане на протеста, съдийската бригада не прави консултация.

След еднократен преглед на спорната ситуация пръв дава мнението си арбитърът, последван веднага от страничния съдия, който дава мнението си без да напуска мястото си с помощта на материалите, с които разполага (лопатка или по електронен път). Дори ако мнението е единодушно, Жури д'Апел се намесва и обявява решението си във всички случаи. Единодушното решение от журито е окончателно и не може да се оспорва. Ако е налице разногласие сред членовете на журито, се иска втори преглед на спорната ситуация. Решението с мнозинство на журито взема превес.

Не е възможно да се поиска „контра-челендж“ след вземане на окончателно решение от страна на съдийския корпус или Жури д'Апел.

Член 34 – Отборно класиране при индивидуални състезания

Отборното класиране се определя от първите 10 борци, класирани в състезанието.

Място в тегловата категория	Точки	Място в тегловата категория	Точки
1-ви	10	7-ми	4
2-ри	9	8-ми	3
3-ти – 3-ти	8	9-ти	2
5-ти – 5-ти	6	10-ти	1

Приложението на тази таблица остава непроменено независимо от броя на борците в категорията.

В случай на равенство в точките, при класиране на повече отбори, по-напред ще се класира отборът, който има най-много първи места и т.н.

Член 36 – Класиране при отборни състезания

По принцип, отборно състезание се състои съгласно официалните теглови категории на ФИЛА, които са общо 7. Ако се налага категориите да бъдат удвоени поради уважителни причини спрямо

системата на съответната държава или в интерес на отбора, препоръчително е винаги да има нечетен брой категории. Всеки отбор може да сменя борците за всяка среща, ако те са премерени предварително.

Ако две срещи се проведат в един ден, в края на всяка среща се определя отбор-победител. Победата на един борец носи за отбора 1 точка, независимо каква е победата. По този начин всяка среща може да произведе победител с нечетен номер.

При състезание само между два отбора

Ако в един ден се проведат две срещи между два отбора и те имат по една победа, има две възможности за класиране преди започване на срещата:

- a) Да се проведе трета среща за определяне на отбора победител.
- б) Да се определи отбора победител при оценка на следните критерии:

- Повече победи чрез добавяне на точките от двете срещи
- Повече победи с туш, отказ, неявяване или дисквалификация
- Повече победи с техническо превъзходство от среща
- Повече победи с превъзходство от период
- Повече спечелени технически точки от цялото състезание
- По-малко загубени технически точки в цялото състезание

При състезание с повече от два отбора

Същата система се използва за определяне на победителя в срещата. Отборът-победител получава 1 точка, а губещият отбор – 0 точки.

Ако два отбора имат еднакъв брой класификационни точки в края на състезанието, победителят се определя от резултата в срещата между тях.

Ако три или повече отбора имат еднакъв брой победи

При класиране на най-зле представилия се отбор или отбори, се спазва следният принцип:

- Най-малко класификационни точки
- Най-малко победи с туш, отказ, неявяване, дисквалификация
- Най-малко победи с превъзходство от среща
- Най-малко победи с превъзходство от период
- Най-малко спечелени технически точки от цялото състезание

- Най-много загубени технически точки в цялото състезание

Останалите два отбора се класират според резултата в срещата между тях.

ГЛАВА 6 – ПРИСЪДЕНИ ТОЧКИ ЗА ДЕЙСТВИЕ И ХВАТКА

Член 36 – Оценка на действието или хватката

За да насърчи вземането на риск по време на схватки, когато единият от борците прави неуспешен опит за хватка и от това свое действие попадне в позиция партер под своя противник, без последният да е изпълнил техническа акция, не се присъжда техническа точка на бореца, който се намира отгоре и двамата борци се изправят на крака незабавно. Ако обаче при изпълнение на хватка атакуваният борец изпълни контраатака и доведе противника си до позиция партер, той получава една или повече точки, съответстващи на неговото действие.

Ако при изпълнението на хватка над неговия собствен мост, атакуваният борец задържи позицията за определено време и след това завърши действието си, поставяйки своя противник в положение на мост, той няма да бъде санкциониран. Само атакувания борец получава точки, като се вземе предвид, че е завършил действието си с хватка, в която има риск. Ако обаче атакуваният е блокиран и контролиран в положение мост от контра-действие на своя противник, очевидно е, че на последния се присъждат точки.

Също така, борецът, на когото е приложена хватка, може да получи точки само от свое собствено действие, когато:

а) той е довел атакувания борец в положение партер.

б) той е извършил атака като непрекъсната поредица от действия.

в) Блокирайки атакувания, той е успял да го контролира в положение на мост, т.е. в позиция, разглеждана като завършена.

г) Арбитърът трябва да изчака края на всяка ситуация преди присъди точките, заслужени от всеки борец.

д) В случаи, когато чрез техните действия двамата борци променят алтернативно позициите си, присъждането на точките за всички действия се прави според тяхната последователност.

е) Моментен туш не съществува (член 41). Ако борецът е доведен до моментен туш от стойка вследствие действие на своя противник, атакуваният получава три точки. Ако борецът дойде до положение моментен туш от свое собствено действие, неговият противник получава две точки.

При борба в партер, когато борецът се намира в положение моментен туш, неговият противник получава две точки.

ж) Преминаването от едното рамо към другото с помощта на лактите в положение мост и обратно се разглежда като едно действие.

з) Една хватка не трябва да се разглежда като ново действие докато състезателите не се върнат в начална позиция.

и) Арбитърът отбелязва точките. Ако страничният съдия е съгласен, той вдига съдийския показалец със съответните цвят и стойност (1, 2, 3 или 5 точки). В случай на несъгласие между арбитъра и страничния съдия, председателят на тепиха задължително трябва да се произнесе в полза на единия или другия борец; той не може да даде друго мнение, освен ако не поиска консултация и получи мнозинство.

й) При туш, който се извършва в края на регламентираното време, единствено ударът на гонга (а не съдийският сигнал) е валиден.

к) В края на срещата всяка хватка е валидна, ако е завършила преди удара на гонга. В никакъв случай не може да се зачете хватка, завършила след удара на гонга.

Член 37 – Поставяне в критично положение

Счита се, че борецът се намира в позиция „критично положение“, когато линията на гърба му (или линията на раменете), вертикална или успоредна на повърхността на тепиха, образува с тепиха ъгъл по-малък от 90 градуса, и когато се съпротивлява с горната част на тялото си, за да избегне „туш“ (вж. определението на „туш“).

Поставяне в „критично положение“ има когато:

- Борецът в защита е в положение мост, за да не загуби с туш.
- Борецът в защита, с гръб насочен към тепиха, е опрян на един или двата лакътя, за да не опре тепиха с двете рамена.
- Едното рамо на бореца е в контакт с тепиха и същевременно преминава вертикалната линия от 90 градуса с другото рамо (затворен ъгъл).
- Борецът се намира в позиция „моментен туш“, т.е., когато се намира на двете рамена по-малко от една секунда.
- Борецът се претъркаля върху раменете си.

„Критично положение“ вече не съществува, когато борецът преминава вертикалната линия от 90 градуса с гърди и корем към тепиха.

Ако гърбът на състезателя и тепихът образуват само ъгъл от 90 градуса, това положение не се счита за критично (неутрална точка).

Член 38 – Отбелязване на точките

Съдията записва получените за действия и хватки точки, изпълнени от борците, върху съдийска записка, при изпълнение на всяко действие по време на схватката.

Точките за действие, което довежда до туш, се отбелязват върху съдийската записка с кръг. Предупреждението за бягство от тепиха, бягство от хватка, отказ от старт, неправилна хватка и бруталност се отбелязва с (0). След всяко предупреждение (0) противникът задължително получава една или две технически точки според тежестта на нарушението.

В случай на равен брой точки, последната отбелязана техническа точка се подчертава.

Член 39 – Хватка с „голяма амплитуда“

Като хватка с „голяма амплитуда“ се разглежда всяко действие или хватка на бореца в стойка, което е накарало неговия противник да загуби тотално контакта с тепиха, контролира го, накарало го е да направи в пространството крива с голяма амплитуда и го е свалило на тепиха директно и непосредствено в критично положение.

Като хватка с „голяма амплитуда“ се разглежда всяко действие от партер, при което атакуващият борец напълно откъсва противника си от тепиха, като го хвърля с голямо завъртане по корем (3 точки) или го поставя в критично положение (5 точки).

Забележка: Ако при изпълнение на хватка с „голяма амплитуда“ борецът докосне с двете рамена тепиха, той получава 3 или 5 точки, а неговият противник две точки, заради моментния туш при изпълнение на хватката.

Член 40 – Присъдени точки за действия и хватки

1 точка

- на борец, който извърши коректна хватка в стойка или партер на тепиха и който не поставя противника си в критично положение.

- на борец, който блокира противника върху една или две опънати ръце с гръб към тепиха.
- на борец, който е възпрепятстван да завърши хватка, защото противникът му изпълнява неправилна хватка, но който въпреки това успява да изпълни хватката.
- на атакуващия борец, чиито противник бяга от хватка, от тепиха, при отказ от старт, при неправилни действие или при бруталност.
- на борец, който поставя противника си в критично положение за пет или повече секунди.
- на борец, чиито противник стъпва с крак в защитната зона с цял крак (от стойка)
- всяко прекъсване на схватката заради нараняване без кървене или друго видимо нараняване, се наказва с 1 точка за противника.
- на борец, чиито противник е поискал чалендж, ако първоначалното решение бъде потвърдено.

2 точки

- на борец, който доведе противника си в положение партер, минавайки зад него и в това положение го държи и контролира (три опорни точки за контакт с тепиха: две ръце и едно коляно, две колена и една ръка или две колена и глава).
- на борец, който доминира, държи и контролира противника си минавайки зад него в партер.
- на борец, който прави коректна хватка при борба в партер и който поставя противника си в критично положение или моментен туш.
- на атакуващия борец, чиито противник се претъркаля на раменете си.
- на атакуващия борец, чиито противник избягва хватката, хвърляйки се извън тепиха в критично положение.
- на атакуващият борец, чиито противник изпълнява неправилна хватка, която пречи на изпълнението на започната хватка или на поставяне в туш.
- на бореца, намиращ се отгоре, чиито противник откаже коректно положение в партер при задължителна хватка в класическия стил след първо приятелско предупреждение.
- на атакувания борец, ако атакуващият е поставен в позиция моментен туш или пък се претъркаля на раменете си при изпълнение на хватка.
- на борец, блокирал своя противник при изпълнение хватка от стойка в позиция критично положение.

3 точки

- на борец, изпълняващ хватка от стойка, който поставя противника си в критично положение, чрез директно хвърляне с малка амплитуда.
- за всяка изпълнена хватка при откъсване от тепиха с малка амплитуда, даже ако атакуващият борец се намира с едното или двете колена на тепиха.
- на борец, който изпълнява хватка с голяма амплитуда, но не поставя противника си директно и непосредствено в критично положение.

Забележка: Ако при изпълнение на хватка атакуваният борец остава с една ръка в контакт с тепиха, но веднага е поставен в критично положение, атакуващият борец получава три точки.

5 точки

- за всички изпълнени хватки в стойка с голяма амплитуда, които поставят атакувания борец директно и непосредствено в критично положение.
- за изпълнена хватка от борец в положение партер, който откъсва напълно противника си от тепиха, изпълнявайки хватка с голяма амплитуда, която принуждава противника да застане в критично положение.

Член 41 – Решение и вот

Арбитърът обявява решението си, вдигайки ръка и отбелязвайки точките по ясен начин с пръсти. Ако арбитърът и страничният съдия са на едно мнение, решението се обявява. Председателят на тепиха няма право да влияе или да променя дадено решение, когато съдията и арбитърът имат съгласие, освен ако не поиска консултация или след подаден протест.

В случай на гласуване, страничният съдия и председателят на тепиха трябва да изразят вота си посредством електронното табло или със съдийски показалци. Налице са 11 показалци, боядисани с различни цветове: синьо, червено, бяло, както следва: един бял, пет червени, от които четири са номерирани 1, 2, 3, 5, за да отбележат точките, и един немаркиран показател, предназначен за предупреждения и привличане на вниманието на съответния борец, както и пет сини, от които четири номерирани и един немаркиран.

Показалците трябва да бъдат поставени на удобно място. Съдията в никакъв случай не може да бъде с вот „въздържал се“. Той трябва да даде своето решение по ясен начин, неподлежащ на никакво съмнение.

В случай на разногласие, решението се взема от председателя на тепиха. При две противоположни мнения на съдията и арбитъра във всички случаи председателят на тепиха трябва да се произнесе в полза на едното или другото предложение с мотивирани оценки.

Ако периодът продължава до края на предвиденото време, съдийската записка на председателя на тепиха се взема предвид за определяне на победителя. Таблото за обявяване на резултатите трябва по всяко време да бъде съобразено с резултата от съдийската записка на председателя на тепиха по време на схватката. Ако има разлика от една или повече точки в двете съдийски записки, се зачита единствено резултатът от записката на председателя на тепиха.

Член 42 – Табло за решенията

В зависимост от всяка ситуация съдията и арбитърът присъждат точки и предупреждения, както е показано по-долу, при което във всеки от изложените случаи, се получава следният резултат:

Ч: червен борец – С: син борец – 0: нула точки

Арбитър	Стр. съдия	Председател на тепих	Официален резултат	Забележки
1Ч	1Ч	-	1Ч	Няма разногласие. Председателят на тепиха не се намесва, освен в случай на груба грешка.
2С	2С	-	2С	
3Ч	3Ч	-	3Ч	
5Ч	5Ч	-	5Ч	

Арбитър	Стр. Съдия	Председател на тепих	Официален резултат	Забележки
1Ч	0	0	0	Има разногласие относно присъдените точки. Председателят на тепиха се намесва и се прилага принципът на болшинството.
1С	1Ч	1Ч	1Ч	
2Ч	1Ч	2Ч	2Ч	
2С	0	2С	2С	
3Ч	2Ч	2Ч	2Ч	
3С	1Ч	3С	3С	

В случай на очевидно нарушение на правилата, председателят на тепиха трябва да поиска консултация.

След края на всеки период резултатът започва от нула за следващия период.

ГЛАВА 7 – КЛАСИРАНЕ СЛЕД СХВАТКА

Член 43 – Точки за класиране

Получените от борец точки за класиране определят неговото крайно класиране.

5 точки за победителя и 0 точки за загубилия:

- победа с туш (с или без техническа точка за загубилия);
- нараняване;
- отказ;
- служебна загуба (при неявяване);
- дисквалификация.

4 точки за победителя и 0 за загубилия:

- победа с техническо превъзходство и когато загубилият няма отбелязани технически точки

4 точки за победителя и 1 точка за загубилия:

- победа с техническо превъзходство (7-точки разлика в два периода) и когато загубилият е отбелязал технически точки.

3 точки за победителя и 0 точки за загубилия:

- когато по време на схватка борецът печели два периода с 1 точка до 5 точки и когато загубилият не е отбелязал нито една точка.

3 точки за победителя и 1 точка за загубилия:

- когато в два или три периода схватката завършва с победа по точки в редовното време и когато губещият е отбелязал една или повече технически точки.

0 точки за червения борец и 0 точки за синия борец:

- в случай, че и двамата борци са били дисквалифицирани заради нарушение на правилата.

Член 44 – Туш

За туш се счита положението, при което атакуваният борец е задържан от своя противник с двете рамене върху тепиха достатъчно време, за да може арбитърът да констатира тоталния контрол на туша. Туш в края на тепиха има, ако раменете на състезателя са изцяло в червената зона, а главата не докосва защитната зона.

Туш в защитната зона не е валиден.

Ако борецът е в позиция туш на две рамена, вследствие на нарушение на правилата или на свое собствено неправилно действие, тушът се счита за валиден за неговия противник.

Туш, констатиран от арбитъра, е валиден, ако е потвърден от председателя на тепиха. Ако арбитърът не даде съдийски сигнал „туш“ и ако тушът е валиден, той може да бъде обявен със съгласието на страничния съдия и председателя на тепиха.

За да бъде констатиран и признат, тушът трябва е изпълнен по ясен начин. Двете рамена на бореца трябва да бъдат положени едновременно на тепиха за кратко време, както е визирано в първи параграф, даже в случаите на хвърляне през гърди с обхващане на противника отзад. Във всички случаи арбитърът удря тепиха само след като е получил потвърждение от страничния съдия, или ако няма такова, от председателя на тепиха. Арбитърът след това дава сигнал за спиране на схватката.

Не се приема протест (чалендж) при туш, като се разбира, че тушът трябва да бъде потвърден от председателя на тепиха след решението на арбитъра или страничния съдия.

Член 45 – Техническо превъзходство

С изключение на туш, невявяване или дисквалификация, схватката трябва да бъде спряна преди края на редовното време, когато:

- има разлика от 7 точки между борците.
- борец е направил две хватки с оценка по 3 точки (само ако след включване на точките борецът печели).
- борец е направил една хватка с оценка от 5 точки (само ако след включване на точките борецът печели).

Схватката не може да бъде прекъсната, за да се обяви победа с техническо превъзходство, преди пълното изпълнение на действието (вж. член 29).

Председателят на тепиха дава сигнал на арбитъра, когато се достигне разлика от 7 точки. След консултация между членовете на съдийския корпус, арбитърът обявява победителя за периода или за срещата (в която борецът е спечелил два периода с превъзходство).

ГЛАВА 8 – Негативна борба

Член 46 – Борба в партер по време на схватка

Ако един от двамата борци по време на мача е поставен в положение партер, борбата продължава в партер и борецът, който е отдолу, може да контрира действията на своя противник, да се изправи в стойка или да изпълни контраатаки по свой избор. Ако борец постави своя противник в положение партер и ако поради добра защита на атакувания борец не може да започне никакво действие, арбитърът след разумен срок прекъсва схватката и борбата продължава отново в стойка.

Атакуващият борец няма право да продължи отново схватката, хвърляйки се върху своя противник. Ако направи това, арбитърът трябва да му даде предупреждение и 1 точка за противника и да поиска от бореца в партер да застане отново в стойка.

Горният борец няма право да прекъсне сам схватката, нито да поиска борбата да продължи в стойка.

Присъждане на партер

Началната позиция на борците в партер преди арбитърския сигнал е следната: Състезателят, на когото е присъден партер, задължително застава на колене с ръце в централния кръг. Разстоянието между коленете и ръцете трябва да бъде не по-малко от 20 см. Ръцете трябва да бъдат протегнати, краката да не са кръстосани, а бедрата да бъдат опънати, образувайки с тепиха ъгъл от 90 градуса.

Горният борец застава до противника си с ръце върху раменете му. Той може да бъде в стойка или на коляно до него.

Член 47 – Червена зона

Предназначението на червената зона е да установи пасивния борец, както и да предотврати систематичното водене на борба в края на тепиха и излизането от зоната за борба.

Всички хватки и действия, започнати в централната зона за борба и завършили в тази зона, са валидни, включително поставяне в критично положение, контраатака и туш.

Всяка хватка или контраатака, започната в стойка в централната зона за борба на тепиха (с изключение на червената зона) е валидна, където и да завърши (зона за борба, червена зона или предпазната площ). Ако атаката е завършила в предпазната площ, схватката се прекъсва и борците се връщат в центъра на тепиха. В стойка, точките се присъждат според оценката за извършената хватка.

Туш в предпазната площ не е валиден. Схватката се прекъсва и борбата започва отново в центъра на тепиха от стойка, защото хватката е завършила извън тепиха.

В случай, че атакуващият борец, извършващ хватка, падне на гръб в помощната зона, схватката се спира и противникът му получава 2 точки. Схватката се подновява в центъра на тепиха от стойка.

При изпълнение на започнатите хватки и действия, чието развитие е започнало в централната зона на тепиха, борците могат да минат в червената зона с три или четири крака и да продължат

действията и хватките си във всички направления, при условие, че не трябва да има никакво прекъсване при изпълнение на хватката (избутване, блокиране, издърпване).

Едно действие или хватка може да бъде започнато от стойка в червената зона при условие, че борците са стъпили в зоната само с два крайника. В този случай арбитърът изчаква определено време развитието на хватката.

Ако борците прекъснат действието си в червената зона и останат там без никакво действие с два, три или четири крайника, арбитърът прекъсва схватката, връща борците в центъра на тепиха и борбата продължава от стойка.

Във всички случаи, от стойка, когато един крак на атакувания борец е в защитната зона, т. е. извън червената зона, арбитърът прекъсва схватката.

Когато атакуваният борец премине с крак в защитната зона, но атакуваният продължава изпълнението на хватката без прекъсване, то хватката е валидна. Ако атакуваният борец не изпълнява хватка, арбитърът прекъсва схватката.

В момента, когато атакуваният борец постави крака си в червената зона, арбитърът трябва да произнесе на висок глас думата „ЗОНА“. При тази забележка борците трябва да се върнат в центъра на тепиха без да прекъсват започнато действие.

При борба в партер всяко действие, хватка или контраатака, извършено от началото на червената зона или в нея, е валидно, даже ако е завършено в защитната зона.

За всички действия, започнати в положение партер в червената зона и изпълнени в защитната зона, арбитърът и съдията присъждат точки. Схватката обаче се прекъсва и борците се връщат в центъра от стойка.

При борба в партер атакуваният борец може да завърши действието си, ако при изпълнение на хватката излезе от зоната, при условие, че раменете и главата на неговия противник са в зоната. В този случай дори четирите крайника могат да бъдат извън тепиха.

Член 48 – Прилагане на санкция за пасивност (свободна и класическа борба)

Процедура за изпълнение на санкция за неактивност в свободната борба

Ролята на арбитрите, наред с други важни задължения, следва да преценява и разграничава истински действия и симулиран опит да се губи време.

а) Всеки път, когато и тримата членове на съдийския корпус на тепиха са на мнение, че борецът блокира, заключва пръсти, пречи на противника и/или по принцип избягва борбата, арбитърът на тепиха сигнализира на бореца „Внимание син или червен“. При първо нарушение се отправя устно предупреждение: „Внимание“. При второ нарушение, действието се спира за кратко, за да се посочи виновния борец и започва 30-секунден период, в който задължително трябва да бъде отбелязана точка. Включва се светлинен източник, съответстващ на виновния борец. Това уведомява борците, треньорите и зрителите, че е започнал „период на активност“. Ако един от борците отбележи точки по време на 30-секундната наказателна сесия, не се присъжда наказателна точка, а само съответната техническа точка или точки. Ако нито един от борците не отбележи точка, противникът на бореца получава наказателна точка, а пасивният борец получава предупреждение.

б) Ако след две минути от началото на първия период нито един борец не е отбелязал точка, арбитрите трябва задължително да определят един от борците като неактивен (прилага се същата процедура, описана по-горе).

в) Ако тази наказателна система е придружена от настоящите критерии за излизане от равенство, в т.ч. последния състезател, отбелязал точка, се премахват всички продължения, жребии с монета, тегления на топки и/или клинчове.

Процедура за изпълнение на санкция за неактивност в класическата борба

а) При първо нарушение, борецът се предупреждава и се уведомява председателя на тепиха и Жури д'Апел.

б) При второ нарушение се присъжда предупреждение. Противникът на предупреждения борец избира позиция партер и стойка.

в) При трето нарушение на противника на виновния борец се присъжда техническа точка. Освен това, активният борец има избор между позиция партер и стойка.

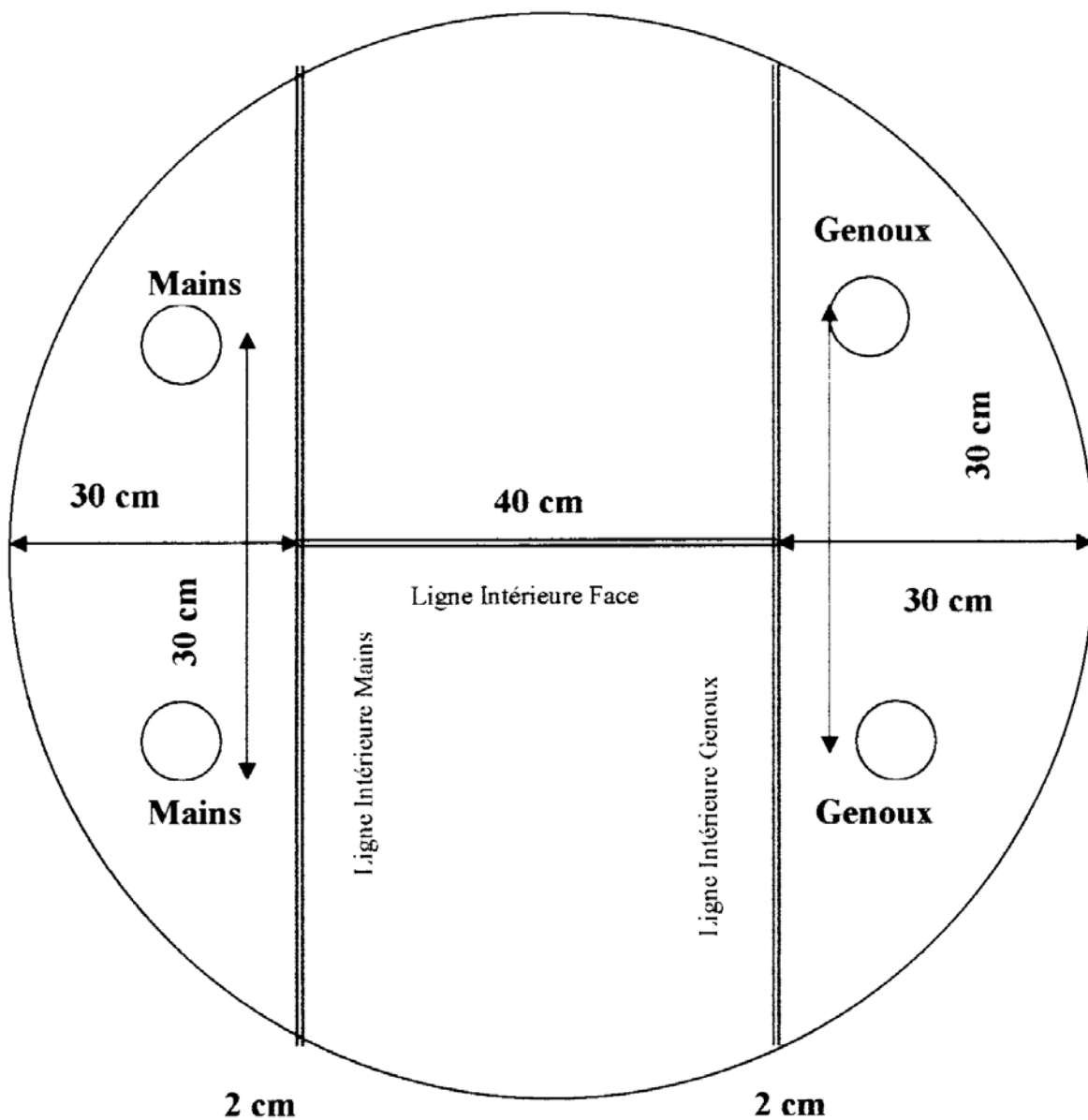
г) При четвърто нарушение схватката се прекратява. Активният борец печели с туш.

д) Ако схватката завърши с 0-0, победата се присъжда на бореца, за който последно е било отсъдено, че е най-активен. Не се предвижда ситуация, при която нито един борец не е бил предупрежден за пасивност, тъй като се препоръчва на членовете на съдийския корпус да определят един от борците като неактивен в първата минута.

След второто и третото нарушение за пасивност в класическата дисциплина, противникът на предупреждения борец може да избира между позиция партер или стойка. Борецът, който избере позиция партер има избор между странична позиция и вдигане, задна позиция в стойка или с едно коляно с тепиха и ръце, поставени на раменете на противника.

Забележка: Процедурите за изпълнение на санкция за пасивност в свободната и класическата борба се различават съществено.

Схема за задължителния захват в класическата борба:

Възможност за заставяне с един крак или с двете стъпала на линията. Кракът или стъпалата не трябва да преминават линията.

За да изпълни задължителния захват, горният борец хваща противника за кръста в позиция партер, с глава към гърба на противника, и изпълнява обратно хващане на тялото, ръка върху ръка или ръка в ръка. Атакуващият борец може да застане в стойка или с едно коляно на тепиха.

По сигнал на арбитъра, той трябва за изпълни захвата незабавно, с двете ръце и без да симулира. Във всеки случай, борецът не може да избутва противника си с крак или да прави жестове към арбитъра по отношение на позицията на противника. Ако атакуващият борец симулира или избутва противника с крак, арбитърът трябва да спре мача и да предупреди провинилия се борец с „Внимание“. Ако атакуващият повтори нарушението, арбитърът трябва да изпълни съответното наказание като присъди предупреждение и 1 точка за противника. Борбата се възобновява от стойка.

След изпълнение на захвата, арбитърът дава сигнал със свирката си и горният борец може да изпълни захвата. Противникът му може да започне да се защитава. По време на тези 30 секунди и двамата състезатели могат да изпълняват всички възможни действия в позиция стойка или партер.

ГЛАВА 9 – ЗАБРАНИ И НЕПРАВИЛНИ ХВАТКИ

Член 49 – Общи забрани

На борците е забранено:

- Да теглят косата, ушите, гениталиите, да щипят, да хапят, да извиват пръсти на ръцете или краката, и т.н. или като цяло да извършват всякакви действия, жестове или хватки с цел измъчването на противника или причиняването на болка, за да го принудят да се откаже.
- Да удрят с крака, с глава, да блъскат противника или да го душат, да правят хватки, които поставят в опасност живота му, или да предизвикат фрактура или изкълчване на ставите, да стъпват върху краката на противника или да докосват лицето му между веждите и линията на устата.
- Да забиват лакът или коляно в корема или стомаха на противника, да извършват извиване, което причинява болка на противника, или да държат противника за трикото.
- Да се хващат за тепиха.
- Да говорят по време на схватката.
- Да улавят долната част на стъпалото на противника (единствено е позволено улавянето над стъпалото и петата).
- Да договарят помежду си резултата от схватката.

Член 50 – Бягство от хватки

Като бягство от хватки се разглеждат всички положения, при които атакуваният борец открито отказва контакт, за да попречи на противника си да извърши или да започне хватка. Тези положения съществуват както при борбата в стойка, така и в партер. Те могат да се случат в централната зона за борба или от централната зона за борба до червената зона. Бягството от хватка се наказва по същия начин, както бягството от тепиха, а именно:

- 1 предупреждение за провинилия си борец (0)
- 1 една точка за противника

Бягство от хватки от партер при класическа борба

Положението, при което борец се намира в позиция партер след действие на противника или след задължителен захват той скача напред, за да попречи да бъде хванат в захват, поставя противника си в положение на неправилна хватка – захват за бедрата на атакувания борец, се счита за бягство от хватка. Арбитърът не трябва да позволява тази ситуация, която представлява бягство от хватка от страна на атакувания борец. Той трябва да реагира на провинението много точно и ясно. Също така, той трябва да застане пред борците по начин, който предотвратява бягството.

- Първият път, когато борецът в позиция партер скочи напред, за да избегне хватката на своя противник, арбитърът трябва да предупреди с висок глас – „внимание, не скачай“:
- Вторият път арбитърът трябва задължително да поиска предупреждение и 1 точка за бягство от хватка, да прекъсне срещата след съгласие на страничния съдия и на председателя на тепиха, да изправи борците, да даде сигнал за нарушението и да поднови срещата от стойка.

Този метод се прилага за санкциониране на бягство от хватка на борец, който скача напред. Защита, при която борецът се движи странично, за да избегне изпълнението на хватката, е позволена и не трябва да се санкционира.

Борецът, който е поставен в партер в класическата борба няма право да сгъва или да вдига един или двата си крака, за да попречи при изпълнението на хватката.

Ако доминиращият борец в партер използва краката си за защита, се присъжда предупреждение и 2 точки за противника.

Член 51 – Бягство от тепиха

При бягство от тепиха в стойка или партер трябва да се направи незабавно предупреждение срещу виновния борец. По-долу посочените точки се присъждат на атакувания борец:

Бягство от тепиха:

- 1 точка + 1 предупреждение срещу противника

Бягство от тепиха в позиция критично положение:

- 2 точки + 1 предупреждение срещу противника

Всички точки, дадени за бягство от тепиха, се считат за технически. Също така, при бягство от тепиха в стойка се присъжда 1 точка на противника, независимо от това дали борецът е бил избутан или не. От друга страна, за действие, състоящо се от преднамерено пренасяне на противника извън тепиха, се присъжда 1 точка на атакуващия борец и 1 точка на противника му.

В случай на позиция стойка, състояща се от преднамерено запазване на дистанция или прекъсване на контакт, се присъжда 1 предупреждение на провинилия се борец и 1 точка на неговия противник, подобно на бягство от хватка.

Член 52 – Забранени хватки

Следните хватки и действия са неправилни и строго забранени:

- Захват под брадата.
- Извиване на ръка повече от 90 градуса.
- Сгъване и усукване на китката.
- Хващане на главата или врата с две ръце, както и всякаква друга ситуация и позиция на душене.
- Двоен захват на главата (нелсон) в случай, че този захват не е изпълнен странично без никакво участие на краката спрямо която и да е част на тялото на противника.
- Хватка, при която ръката на противника се изнася зад гърба му, като същевременно се прилага натиск до затваряне на ъгъла.
- Изпълняване на хватка с огъване на гръбначния стълб на противника право напред.
- Захват на главата (вратовръзка) с една или две ръце независимо от направлението, в което се извършва.
- Единствените позволени хватки се изпълняват с глава и една ръка.
- От стойка, хватките, извършени откъм гърба, когато противникът е с главата надолу (центур), хвърлянето трябва да се изпълни странично, като падането в никакъв случай не трябва да бъде отгоре надолу (забиване).
- Обхващане с две ръце на шията и главата на противника по време на хватка.
- Повдигане на противника, който е в мост и хвърлянето му на тепиха (със сила), т.е. мостът трябва да бъде умишлено свален.
- Прекъсване на мост чрез избутване в посока към главата.

- По принцип, ако се констатира, че атакуващият борец е нарушил правилата по време на изпълнение на хватка, въпросното действие се анулира и при първо нарушение арбитърът присъжда „забележка“ на виновния. Ако атакуващият повтори нарушението, той се санкционира с „предупреждение“ и 1 точка се присъжда за противника.
- Ако атакуваният борец, изпълнявайки забранено действие, пречи на противника да осъществи хватка, той се санкционира с „предупреждение“. Неговият противник получава две точки.

Забранени хватки при борба за жени

Всички двойни нелсони от партер или стойка са забранени при борбата за жени.

Забранени хватки при момчета и кадети

За да се предпазят младите борци, следните действия се считат за непозволени и забранени за категориите на момчета и момичета и кадети и кадетки:

- Двоен нелсон, независимо в каква посока се изпълнява.
- В свободната борба усукване с крак на краката на противника, в съчетание с двоен нелсон.

Задължения на арбитъра спрямо състезател, извършващ нарушение

Ако атакуващият борец може да изпълни действието, въпреки непозволена хватка на атакувания борец:

- да преустанови нарушението.
- да иска предупреждение.
- да даде една точка на противника.
- да даде точки, отговарящи на хватката на неговия противник.
- да спре схватката.
- да поднови борбата в същата позиция, в която е била прекъсната.

Ако борецът не може да изпълни действието заради непозволена хватка на атакувания борец:

- да спре борбата и да иска предупреждение.
- да даде 2 точки на неговия противник.
- да поднови борбата в същата позиция, в която е била прекъсната.

Член 53 – Особени забрани

а) При класическата борба е забранено да се хваща противника под ханша и да се стиска с крака. Също така са забранени всякакви гласъци, натиск или „повдигане“ посредством контакт на краката върху част от тялото на противника.

б) При класическата борба, противно на свободната борба, е необходимо да се „придружи“ противника до повърхността на тепиха и да се остане в контакт с него, за да бъде хватката валидна.

в) При свободната борба е забранена затворената ножица с кръстосани крака на главата, врата или тялото.

Член 54 – Последствия за схватката по борба

Неправилните хватки на атакувания борец трябва да бъдат спрени от арбитъра, без да се прекъсва развитието на схватката, ако това е възможно. Ако няма критично положение, арбитърът позволява изпълнението на хватката и изчаква резултата. След това той прекъсва срещата, дава точки и предупреждение срещу виновния борец.

Ако хватката е започната като правилна и продължава като неправилна, се оценява хватката до момента на започването на неправилната хватка, след което срещата се спира, прави се забележка на атакувания борец и се подновява борбата в стойка. Ако борецът атакува отново с неправилна хватка, арбитърът прекъсва схватката, дава предупреждение (0) на виновния и една точка за неговия противник.

В случай на умишлен удар с глава или друго брутално действие, виновният борец може да се елиминира от схватката незабавно с единодушно решение на съдийския корпус или да се дисквалифицира от състезанието и да се класира на последно място със забележка „елиминиран за бруталност“.

ГЛАВА 10 – ПРОТЕСТ

Член 55 – Протест

В края на мача не може да се депозира никакъв протест. При никакви обстоятелства резултатът от мача не може да бъде променен след обявена победа на тепиха.

Ако Президентът на ФИЛА или отговорното съдийско лице констатират, че съдийският корпус е злоупотребил с властта си, за да промени резултата от дадена среща, те могат да прегледат видеозаписа и със съгласието на Бюрото на ФИЛА да санкционират отговорните лица съгласно предвидените в регламента на Международния съдийски корпус разпоредби.

ГЛАВА 11 – МЕДИЦИНСКИ ИЗИСКВАНИЯ

Член 56 – Медицинска служба

Както е указано в регламента, определящ международния лиценз на състезателите, всеки борец трябва да се подложи на медицински преглед в своята страна три дни преди отпътуването си за участие в Първенствата, Купите и Игрите.

Организаторът на въпросното състезание е длъжен да осигури медицинска служба, отговорна за провеждане на медицинските прегледи преди меренето и медицински контрол по време на схватките. Медицинската служба по време на състезанията е под прякото ръководство на отговарящия лекар от ФИЛА.

Преди меренето, лекарите извършват преглед на състезателите и правят оценка на тяхното здравословно състояние. Ако се констатира, че даден състезател не е в добро здравословно състояние, има опасност за неговото здраве или това на противниците му, той получава забрана за участие в състезанието.

По време на състезанията, както и по всяко време, медицинската служба трябва да е готова да се намеси в случай на инцидент и да реши дали състоянието на борца позволява да продължи схватката. Лекарите на отборите-участници имат пълно право да оказват помощ на техните състезатели, но единствено треньорът или ръководителят на отбора може да присъстват по време на грижите, положени от лекаря.

В никакъв случай ФИЛА не носи отговорност за нараняване, инвалидност или смърт на борец.

Член 57 – Намеса на медицинската служба

Отговарящият лекар от ФИЛА има правото и задължението да спре във всеки момент схватката с помощта на председателя на тепиха, когато прецени, че има опасност за единия или другия състезател.

Той може да спре схватката незабавно като обяви, че един от борците не е годен да продължи борбата. Борецът не трябва да напуска тепиха, освен в случай на тежко нараняване, изискващо незабавното му извеждане от тепиха. В случай на нараняване, арбитърът трябва да поиска незабавно намесата на лекар, както и да наложи санкция, ако нараняването не е видимо или с кръв.

Ако борецът има видимо нараняване или такова с кръв, лекарят разполага с необходимото време, за да се погрижи за ранения и да реши дали борецът може да продължи схватката или не. Не е налице ограничение във времето.

В случай на спор от медицинска гледна точка, лекарят на отбора на бореца има право да се намеси с евентуални грижи или да предложи свое мнение за намеса или решение на медицинската служба. Единствено делегираният от Медицинската комисия на ФИЛА лекар може да предложи на съдийския корпус да прекъсне мача.

При състезания, където не присъства официално назначен лекар, арбитърът може да прекъсна схватката за не повече от две минути на среща. Съдийският корпус взема решение дали борците действат умишлено или не и трябва да изпълни процедурата, спомената в горните параграфи.

Прекъсването може да бъде позволено еднократно или многократно и е валидно и за двамата борци.

Хронометристът за въпросния тепих обявява всеки 30-секунден интервал. Арбитърът трябва да покани двамата борци да се върнат в центъра на тепиха 10 секунди преди изтичането на двете минути.

При международни състезания, без участието на представител на Медицинската комисия на ФИЛА, решението за прекъсване схватката се взема от делегата на ФИЛА или от номинирания от ФИЛА арбитър след консултация с лекаря на състезанието и лекаря от отбора на пострадалия борец.

Във всички случаи, лекарят, който взема решението да забрани на бореца да продължи схватката, трябва да бъде с различна националност от тази на бореца, а лекарят не трябва участва в съответната теглова категория (вж. здравния регламент).

Борецът, който прекъсва умишлено схватката без нараняване с кръв, губи автоматично 1 точка, която се присъжда на неговия противник.

При международни състезания на ФИЛА разходите за оказване на първа помощ – където не се изисква хоспитализация – се поемат от организатора. Разходите за хоспитализация се покриват от лиценза на ФИЛА, при условие, че случаят е сведен до знанието на застрахователна компания (на номера, изписан на гърба на картата) в същия ден.

Член 58 – Допинг

При прилагането на разпоредбите на Устава на ФИЛА и с цел борба срещу евентуална употреба на допинг, което е официално забранено, ФИЛА си запазва правото при всички състезания под неин

контрол да подлага борците на изследвания или тестове. Тази разпоредба е задължителна за Континентални и Световни първенства, съгласно правилата на ФИЛА, както и за Олимпийски и Континентални игри, съгласно правилата на Международния олимпийски комитет.

Състезатели или официални лица не могат да се противопоставят на този контрол без да им бъде наложена незабавна елиминация и наказания за допинг. Медицинската комисия на ФИЛА взема решение за времето, броя и честотата на тези изследвания, които се извършват по всякакъв начин, който тя счете за необходим. Вземането на съответните проби се извършва от акредитиран от ФИЛА лекар в присъствието на официално лице за състезателя, извикан да се подложи на тест.

В случай, когато вземането на пробата не е извършено според посочени по-горе изисквания, получените резултати се разглеждат като нищожни (вж. Регламента за допинг).

Организацията и финансовите разходи за допинг-контрола са за сметка на страната организатор и на Националната федерация.

ФИЛА, като страна по конвенцията за борба с допинга, подписана с МОК и прилагана от Световната антидопингова агенция (САА), както и всички нейни регламенти, процедури и санкции ще бъдат прилагани от ФИЛА. Апелационният орган в случай на санкция за допинг, наложена срещу борец от Бюрото на ФИЛА, е Спортният арбитражен съд (САС) в Лозана, Швейцария.

ГЛАВА 12 – ПРИЛОЖЕНИЕ НА ПРАВИЛАТА ПО БОРБА

Настоящите правила обезсилват всички предишни издания.

Изпълнителното бюро на ФИЛА е единственият орган, който може да взема решения относно всякакви промени на горепосочените разпоредби, които се считат за желателни с оглед подобряването на техническите правила по борба.

Настоящите правила са изготвени, като са взети предвид всички циркулярни писма и информация, разпространени от ФИЛА. Те съдържат всички предложения, изложени от спомагателните органи и Бюрото и приети на конгреса на ФИЛА.

Настоящите правила представляват единственият валиден документ до следващият конгрес, на който ще бъде поискано да се вземе решение относно всички евентуални промени и тълкувания от компетентията на Изпълнителното Бюро.

В случай на съдебно производство е валиден френският текст.

Националните федерации трябва да преведат настоящия документ на техния официален език.

Всеки арбитър в дадено състезание трябва да разполага с екземпляр на настоящите правила на своя език, както и с екземпляр на един от официалните езици на ФИЛА (френски или английски).